

Målet är en egen akutläkarspecialitet

Vad en akutläkare ska göra är klart. Däremot råder det delade meningar kring kraven på kompetens och utbildning.

Det blev resultatet när representanter från akutkliniker runt om i landet möttes för en gemensam definition av akutläkares kompetens och arbetsuppgifter i förra veckan.

■ Till hösten införs akutläkare på Universitetssjukhuset MAS i Malmö. När Jan Axelson, biträdande verksamhetschef vid akutkliniken på MAS, fick i uppdrag att leda införandet av akutläkare i Malmö började han med att titta på hur andra sjukhus i landet gjorde och såg att det var väldigt olika. Men han var tveksam till att akutkliniken på MAS gjorde en egen plan för vad deras akutläkare skulle vara och göra.

– Det är bättre att vi kommer överens i hela Sverige än att vi i Malmö uppfinnar akutläkare en gång till, säger Jan Axelson.

Han kallade därför till ett konsensusmöte om akutläkare, och förra veckan samlades representanter från ett femton-tal akutkliniker runt om i Sverige för att få vägledning av en gemensam beslutsbestämning.

Hemvist på akuten

Konsensusmötet hade lätt att enas om en akutläkares arbetsuppgifter. Bland annat

kom de fram till att en akutläkare ska kunna handlägga alla sökande patientkategorier. Akutläkaren ska ha god kännedom om prehospital vård och katastrofmedicin. Det trycktes också på att akutläkaren ska ha sin hemvist på akutmottagningen och vara en del av den ordinarie personalstaben. Vidare måste tid för utveckling, utbildning, forskning och administration ingå i den totala arbetstiden. Alla kunde också hålla med om att man kunde tänka sig viss tjänstgöring på akutvårdsavdelningar för akutläkare, men inte ledningsansvar i första hand.

Mental förändring

Däremot var enigheten inte lika stor beträffande akutläkares kompetens och utbildning. Somliga ansåg att den bästa vägen att gå är via en annan specialitet i grunden, medan några tyckte det var viktigt att redan nu arbeta efter möjligheten att akutläkare kommer att utgöra en egen basspecialitet. Mötet var i princip överens om fördelen med en akutläkarspecialitet. »Att satsa allt på ett kort och försöka framtvinga en specialitet kan vara farligt«, var en invändning som kontrades med att det vore klokt att passa på med påtryckningar för en ny specialitet nu när Socialstyrelsen står i begrepp att göra en revision av specialiteterna.

Jan Axelsons förhoppning är att så småningom kunna presentera ett dokument för Socialstyrelsen där behoven av en akutläkarspecialitet kan läggas fram

Jan Axelson leder akutläkarprojektet på MAS.

FOTO: SARA HEDBÄCK

tillsammans med ett dokument över vad som skulle krävas för specialistexamen som akutläkare. Till nästa möte, som hålls efter sommaren, ska ansträngningar göras för att fler akutkliniker i landet ska engagera sig i frågan, bland annat efterlyste representanter från Göteborgs-området sjukhus norr om Dalälven. Dessutom kommer Svensk förening för akutmedicin att bjudas in.

– Vi har gjort ett oerhört viktigt arbete och redan kommit en bra bit på väg, sammanfattade Jan Axelson mötet.

Han är fast besluten att anställa uppemot tio akutläkare på MAS till hösten och ska använda sig av slutsatserna från mötet i utformningen av tjänsterna.

Men han är medveten om att det finns ett generellt motstånd mot förändringar.

– Det här kräver en mental förändring av hur akutsjukvården ska handläggas!

Sara Hedbäck

»Akutmedicin« intressant, tycker studenter

■ Det finns ett stort intresse för att bli akutläkare bland läkarstudenter och AT-läkare. Det visar en enkät som gjorts, inom ramen för MAS akutläkarprojekt, bland 176 studenter på läkarutbildningen och i allmäntjänstgöring.

Mer än tre fjärdedelar av studenterna på termin sex kunde tänka sig att specialisera sig inom akutmedicin. Siffran sjunker sedan något, men även bland AT-läkarna kunde mer än var femte tänka sig akutläkarbanan.

Caroline Williamsson, själv läkarstudent och en dem som gjort enkäten tror att förklaringen till det stora intresset tidigare i utbildningen är att många som vill bli läkare tänker sig just akutverksamheten som kärnverksamheten i medicinen.

– Akut omhändertagande är ju läkarernas viktigaste uppgift, säger Caroline Williamsson som själv skulle vilja bli akutläkare.

Det framkom också att intressanta uppgifter och god arbetsmiljö var det som nästan alla på samtliga nivåer i utbildningen ansåg viktigt i valet av specialitet.

Jan Axelson, projektledare och biträdande verksamhetschef på akutkliniken, säger att en ny generation läkare med nya värderingar är på väg.

– Generation X är redan inne i systemet och är relativt väl välanpassad och ställer ganska modesta krav. Men nästa generation, Y, är inte intresserad av solidaritet i form av dåliga löner och arbetstider.

Jan Axelson tycker att det är positivt

att den nya generationen inte tänker ställa upp på de gamla villkoren för arbete. Han hoppas att även äldre generationer kan ha draghjälp av de ungas »what's-in-it-for-me?«-attityd.

– Om man inte från sjukvårdshuvudmännens sida är beredd på att förändra löner, arbetstider och arbetsinnehåll då kommer vi inte att få några nya medarbetare!

Jan Axelson säger att det nu hänger på honom och hans kolleger om de unga läkarna fortsätter att vara intresserade av att bli akutläkare. Kan ledningarna för svenska akutkliniker gemensamt definiera vad en akutläkare är och gör, kommer också fler och fler att välja den vägen.

Sara Hedbäck